

УДК 621.876

Ів. Гевко, В. Гудь, І. Кучвара, О. Катрич

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

НАВИВАННЯ СПІРАЛЕЙ ПО ЗОВНІШНІЙ ПОВЕРХНІ

Ів. Гевко, В. Гудь, І. Кучвара, О. Катрич

НАВИВАННЯ СПІРАЛЕЙ ПО ЗОВНІШНІЙ ПОВЕРХНІ

Існуючі способи навивання спіралей шнеків передбачають їх формоутворення по внутрішній поверхні. Нами розроблено цілий ряд способів і конструкцій для формування гвинтових заготовок по зовнішній поверхні, один з варіантів яких представлено на рис. 1. На відміну від існуючих способів формоутворення спіралей шнеків навивання їх по зовнішній поверхні дозволяє зменшити енерговитрати і забезпечити потрібне ущільнення (наклеп) зовнішньої поверхні гвинтових заготовок.

Пристрій для навивання гвинтових спіралей обертовою втулкою виконано у вигляді ступінчастої оправки 1, яка жорстко кріпиться до патрона токарного верстату 2, і на якій виконано шліци. Пристрій оснащений пустотілою обертовою формувальною втулкою 3, вісь якої є співвісною з віссю ступінчастої оправки 1. Робота пристрою здійснюється наступним чином. Ступінчаста оправка 1 лівим кінцем жорстко встановлюється в трьох кулачковому патроні 2 і у внутрішній отвір пустотілої формувальної втулки 3 і встановлюється на супорті токарного верстату. При цьому між лівою косою втулкою і правою 8 утворюється зазор більший або рівний товщині заготовки смуги 10, яка правим Г-подібним кінцем жорстко встановлюється у внутрішній осьовий паз 9 правої косої втулки. Після цих підготовчих операцій включають привід верстату і патрон 2 зі ступінчастою оправкою 1 провертається і при цьому починає здійснюватися технологічний процес формоутворення гвинтової спіралі 11 по зовнішньому діаметру з провертанням формувальної втулки 3 в підшипнику 13. Права коса втулка 8 формує гвинтову спіраль 11 і переміщується в осьовому напрямку вправо стискаючи притискну пружину 12. Після завершення процесу навивання спіралі верстат зупиняється, пристрій знімають з верстату, ліву косу втулку 7 знімають зі ступінчастої оправки 1 і відповідно знімають навиту спіраль, яка щільно стиснута. Після чого її калібрують на певний крок згідно технічних вимог.

До переваг запропонованого пристрою слід віднести наступне:

- розширення технологічних можливостей і навивання гвинтових спіралей з необмеженим зовнішнім діаметром;
- підвищення продуктивності праці;
- зменшення зусилля навивання;
- формування зовнішнього діаметра гвинтових заготовок, які не потрібно проточувати по зовнішньому діаметру.

